

Тарас СИРОТЮК

слухач магістратури за спеціальністю

«Державна служба»

(науковий керівник: д.н. держ. упр., доцент, доцент кафедри менеджменту та публічного управління Толкованов В.В.)

ОРГАНИ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ ЯК ПОСТАЧАЛЬНИКИ ДЕРЖАВНИХ ПОСЛУГ

Принципи організації діяльності органів виконавчої влади закріплені в Конституції України та регламентовані окремими нормативно-правовими актами. Функції органів виконавчої влади визначаються функціями та цілями державного управління, такими як підвищення громадського добробуту, задоволення соціальних потреб і інтересів, забезпечення правопорядку і безпеки тощо. Реалізуються функції органів виконавчої влади у рамках різних функціональних сфер (напрямів діяльності), зокрема: соціально-економічний розвиток, наука і генерація знань, захист довкілля, охорона здоров'я, демократичні права людини, соціальна політика, культура, освіта, громадська безпека, судова система, національна безпека і оборона тощо.

Органи виконавчої влади надають широкий спектр послуг громадянам та представникам бізнесу: від підготовки бюджету країни (регіону, територіальної громади), до призначення і виплата пенсії (допомоги, субсидії тощо) конкретному громадянину. При цьому під послугою розуміється продукт (матеріальний або інформаційний), наданої органом державного управління безпосередньо (бюджет, звіт статистичного органу, оформлений документ, виданий паспорт) або замовлений на ринку, але що надається державою (будівництво доріг, житло потерпілим від катастроф тощо).

У вужчому сенсі під державною послугою розуміється нормативно встановлений спосіб забезпечення прав і свобод, а також законних інтересів громадян і бізнесових структур державними органами влади, здійснюваний у взаємодії фізичної або юридичної особи (користувача) з органом виконавчої влади або державним службовцем.

У демократичних державах функції органів виконавчої влади (напрями діяльності) визначаються з урахуванням громадських потреб (громадських цінностей), орієнтовані на задоволення потреб в суспільних благах і послугах цільових груп (більшого або меншого охоплення) і реалізуються через надання державних послуг. Функції органів державного управління, що реалізуються через надання державних

послуг, показують результати, які сприймаються цільовими групами і суспільством в цілому та оцінюються з точки зору їх вкладу в задоволення громадських потреб [1].

Органи виконавчої влади реалізують функції державного управління за дорученням і від імені держави. В основі державної влади і управління лежить громадський договір. Як наслідок, у взаємодії органів виконавчої влади із споживачами (платниками податків) виникає проблема пов'язана щодо довіри. Традиційна для бюрократичної моделі державного управління закритість процесу надання послуг, відсутність розвинених систем звітності і залучення споживачів до управлінських процесів ускладнює орієнтацію діяльності органів виконавчої влади на реальні громадські потреби [2].

Органи виконавчої влади і послуги, що надаються ними, є об'єктами законодавчої регламентації і регулювання. На відміну від приватного сектора, де попит визначає об'єм і якісні параметри пропозиції, органи виконавчої влади мають можливість встановлення стандартів якості послуг виходячи виключно з власних інтересів. Наслідком необхідності законодавчої регламентації є також низька швидкість змін і адаптація органів виконавчої влади та державних послуг, що надаються ними, до зовнішнього середовища, що постійно змінюється. Монополія органів державного управління на надання державних послуг і відсутність ринкових стимулів визначають відсутність мотивації до підвищення стандартів їх якості, викликають проблеми консервативності державних структур, недостатньої їх гнучкості.

Більшість державних послуг є виходом реалізації функцій двох і більше органів державного управління і вимагають вертикальної і горизонтальної взаємодії державних структур. Як наслідок, визначення постачальника державної послуги часто розмите, що зводить до мінімуму можливість оцінки результатів діяльності конкретних органів. Складність самої системи органів виконавчої влади може бути причиною заплутаності регламентів і процесів, викликати дублювання функцій.

Процес надання послуг побудований з урахуванням специфіки організаційної структури органів державного управління, і орієнтований, передусім, на потребі самих органів. В даному випадку постачальник державної послуги – орган виконавчої влади, відповідальний за видачу конкретного результату (наприклад, ліцензії чи дозволу). Регламент надання послуги припускає необхідність взаємодії споживача з різними відомствами, реалізація функцій яких є обов'язковим компонентом для отримання цієї послуги [3]. Серед державних послуг особливе місце

займають послуги, пов'язані із забезпеченням демократичних прав і свобод, попит на які багато в чому визначається ступенем розвитку громадянського суспільства в країні.

Отже, оцінка діяльності органів виконавчої влади з точки зору якості послуг, що надаються ними, дозволяє точніше визначити результати діяльності цих органів виконавчої влади, які можуть мати більшу або меншу сферу охоплення і цінність для споживачів, а також використати зовнішню оцінку ефективності взаємодії органів виконавчої влади із споживачами державних послуг, що надає змогу визначити істотні з точки зору споживача показники і параметри якості послуг та розробити заходи щодо підвищення ефективності діяльності органів влади та якості послуг, що надаються ними.

Література:

1. Кульчій І. О. Оптимізація функцій органів виконавчої влади в контексті реформування системи державного управління. – [Електронний ресурс] / І. О. Кульчій // Державне управління: удосконалення та розвиток. – 2012. – № 8. – режим доступу до журналу: <http://www.dy.nauka.com.ua>.

2. Малиновський В. Я. Оптимізація функцій органів виконавчої влади України: теоретико-методологічні засади Автореф. дис... канд. політ. наук: 23.00.02 / В. Я. Малиновський; Чернів. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича. – Чернівці, 2002. – 24 с.

3. Соколов А. В. функції органів виконавчої влади та їх особливості як постачальників державних послуг . - <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=900>

Вікторія СЛІПЧУК

слухачка магістратури за спеціальністю
«Державна служба»

(науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри менеджменту
та публічного управління Апостолук О.З.)

КООРДИНАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ В ПИТАННЯХ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ АКТИВ ЦИВІЛЬНОГО СТАНУ

Євроінтеграція нашої країни вимагає прискорення процесу адаптації вітчизняного законодавства до законодавства Європейського Союзу, усунення колізій і прогалин в позитивному праві, що передбачає чітке визначення та закріплення правового статусу всіх органів державної влади. Ще у 2002 р. було схвалено «Концепцію

Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу», в якій зазначено, що державна політика України в цій сфері формується як складова частина правової реформи в Україні та спрямовується на забезпечення єдиних підходів до нормопроєктування, обов'язкового врахування вимог законодавства Європейського Союзу при нормопроєктуванні, підготовки кваліфікованих спеціалістів, створення належних умов для інституційного, науково-освітнього, нормопроєктного, технічного, фінансового забезпечення процесу адаптації законодавства України .

Загальним питанням реєстрації актів цивільного стану, а також окремим його аспектам приділяли увагу такі вчені, як: О.А. Андреева, М.М. Агарков, С.С. Алексеев, І.А. Бірюков, С.М. Братусь, О.В. Дзера, А.С. Довгерт, Г.В. Єрьоменко, Ю.О. Заїка, О.С. Йоффе, Н.С. Кузнєцова, В.І. Курило, В.В. Луць, О.О. Лов'як, А.В. Омельченко, В.В. Орленко, О.Ю. Піддубний, В.І. Семчик, Є.І. Фурса, Я.М. Шевченко, С.І. Шимон, Ю.В. Ярмоленко та ін.

Одним із найгостріших питань державної правової політики сьогодні є ефективність реалізації громадянами своїх прав і свобод, яке безпосередньо залежить від ступеня забезпечення їх надійної охорони та захисту, що здійснюються відповідними органами держави.

Державна реєстрація актів цивільного стану, у відповідності до Закону України «Про держану реєстрацію актів цивільного стану» від 01.07.2010 року, провадиться органами державної реєстрації актів цивільного стану, відповідно до їх компетенції.

Не можна не відзначити величезний позитив, який вніс цей нормативно-правовий акт у правове поле щодо новітніх норм, які спрямовані на покращання механізмів реалізації фізичними особами своїх прав та законних інтересів. Переважна більшість цивілістів теоретиків і практиків стверджують, що цей Закон є нормативно-правовим актом європейського рівня, який не тільки уніфікував у собі питання діяльності органів державної реєстрації актів цивільного стану, а й став кроком, що максимально наблизив діяльність цих органів до забезпечення потреб пересічних громадян, реалізації їх прав та законних інтересів. Це Закон, в якому знайшов своє відображення багаторічний практичний досвід, поєднаний з глибоким і ґрунтовним вивченням як вітчизняного, так і міжнародного законодавства у цій сфері.

Цей Закон визначив систему, компетенцію та повноваження органів державної реєстрації актів цивільного стану. Ними є: